

Foglalkoztatáspolitikai

Bevezető:

Fogalmak 1: munkaerőpiac

A „Munkaerőpiac” a munkaerő, mint termelési tényező mozgásának terepe ahol a következő a-tényezők befolyásolják a mozgásokat

- Szakmai munkavégző képesség
- mennyiségek
- Bérek, juttatások
- Külső tényezők: összefoglalóan:
foglalkoztatáspolitikai rendszerek, beavatkozások

A munkaerőpiaci tényezőket a piacgazdaság alapértéke a gazdasági racionalitás a versenyképesség fenntartása és növelése mozgatja

Fogalmak 2: foglalkoztatáspolitiká

A foglalkoztatáspolitiká a munkaerőpiac külső szabályozó rendszere

A FP célja: a munkaerőpiac működésének szabályozása az állam, a kormányok által elérni kívánt társadalmi és gazdasági célok alapján

A munkaerőpiaci működések mindenkor beágyazódtak a társadalmi-gazdasági rendszer működésébe , tehát nem függetlenednek a környezettől, és viszont a foglalkoztatás politika formájában is megjelenő munkaerőpiaci szabályozás nem függetlenedhet a gazdasági.-munkaerőpiaci értékektől, céloktól

Munkaerőpiaci és foglalkoztatáspolitikai működés összhangja/ annak hiánya

Erőviszonyok:

- A szabályalkotó foglalkoztatáspolitikai rövidtávon mindig erősebb
- A MP-i működés számos kiegyenlítő eszköz használatára képes
- A FP- hosszabb távon mindig vesztes, mert a tőke válaszlépései egyre drasztikusabbak a verseny pozícióik megvédése érdekében

Hatékony működéshez Egyensúlyi állapot szükséges

- A munkaerőpiaci egyensúly
 - Kereslet-kínálat egyensúlya/ területi metszetben
- A versenyképes termelés és a munkavállalói jövedelemigények egyensúlya
 - A foglalkoztatási és munkavégzési kultúrák egyensúlya
 - Kereslet mennyisége és a munkaerő (teljes) foglalkoztatottsága
 - A kormányzati FP beavatkozások és a piaci működésmechanizmusok viszonylagos egyensúlya

Egyensúlytalanságok

munkaadók	munkavállalók	FP és MP beavatkozások
Kereslet (Szakmaszerkezet,	kínálat	Képzés, átképzés, képzési rendszer
Kínálati jövedelem	Követelések Csökkenő kínálat	<ul style="list-style-type: none"> • nincs • Minimálbér, bértarifa
Munka vállalói jog korlátozása	tiltakozás	Kényszerítő szabályozás
Alacsony kereslet/terület	-	Aktív-passzív FP, és gazd.politikai és területpolitikai beavatkozások

Lehetséges FP modellek

Teljes foglalkoztatás-szocialista modellje :

- Kötelező munkavállalás
- Szabályozókkal vagy kézi vezérléssel kikényszerített foglalkoztatás

Eredmény: a piacgazdasági mechanizmusok kiiktatása:
versenyképtelenné válás

A foglalkoztatás- piaci modellje :

- A piaci törvények elismerése melletti beavatkozások
- A piaci szereplők segítése : gazdasági eredményességük és foglalkoztató képességük növelése érdekében –

A FP piaci modellje

- Az FP elsődleges korlátja, szabályozója a tőke és munkaerőpiaci működés
 - Csak közelítheti a teljes foglalkoztatást,
 - Munkanélküliség létrejöhet
 - Jövedelmek polarizálódhatnak
 - Területi egyenlőtlenségek kialakulhatnak

A munkaerőpiaci politikai feladatok

Alanya a munkaerő

- Kereslet szerinti mennyiségég biztosítása
- Alkalmazhatóságának kialakítása
- Rugalmasságának létrehozása
- A szabályozásokból eredő diszfunkciók feloldása: pl: szociális beavatkozások és munkaerőpiaci követelmények ellentmondásai(segélyezés és bérezés)
- A szociális karta követelményeinek biztosítása

Közbevezetés: Szociális Karta: jogok a...

- a munkához, az igazságos munkafeltételekhez
- a biztonságos és egészséges munkafeltételekhez
- a tisztességes díjazáshoz
- a szakszervezeti és a kollektív tárgyalásokhoz
- a gyermekek és fiatalok, nők védelemhez
- a pályaválasztáshoz szükséges tájékozódáshoz, a szakmai képzéshez való jog,
- az egészség védelméhez, a társadalombiztosításhoz, a szociális és egészségügyi segítségre való, a szociális jóléti szolgáltatásokban való részesülés joga,
- a fizikailag vagy szellemileg fogyatékos személyek joga a szakmai képzésre, a társadalmi és szakmai rehabilitációhoz való jog
- a család, anyák joga a szociális, jogi és gazdasági védelemre,
- a külföldi munkavállalás és a bevándorló munkások védelme.

Foglalkoztatáspolitikai feladatok

A munkaerőpiac külső szabályozása

- Foglalkoztatási célok érdekében koordináció más politikákkal
- Átmeneti problémák kezelése
- Reintegrációs politika a munkaerőpiacról kiszorultak számára
- Munkahelyteremtést elősegítő eszközök kialakítása, működtetése
- A szociális gazdaság(3 szektor) kiépítése a foglalkoztatásbővítés érdekében

A foglalkoztatás politika partnerei

- **Gazdaságpolitika**, amely formálja a gazdasági növekedés pályáját, alakítja a keresletet (mennyiség, tartalom)
- **Monetáris és fiskális politika**(árszínvonal, vállalkozások, és háztartások költségeinek alakítása, munkaerő költségeinek, árának alakítása)
- **Népesedéspolitika** : demográfiai folyamatok, aktivitás
- oktatáspolitikai: a munkaerőpiacra való belépés időpontja, képzettség szerkezetének alakítása
- **Jövedelempolitika** :kereseti színvonal, vásárlóerő, munkavállalási hajlandóság

A foglalkoztatás politika partnerei 2.

- **Területpolitika** : a térségi beruházások, munkaerőigény alakítója,
- **Szociálpolitika**: a szociális szolgáltatások és transzferek meghatározásával a munkanélküliek túlélési feltételeinek ének biztosításával a munkaerő kínálat alakítója

FP és MP

- Nincs közöttük világos határ
- Sokszor keverjük a fogalmakat

Javaslat:

A munkaerővel – kapcsolatos beavatkozások – az MP politika körébe tartoznak

A munkaerőpiac működésének feltételeit, és a munkaerőpiacról kiszorultak problémáit a FP feladati köré soroljuk

Munkaerőpiacok

- Elsődleges – legális alkalmaztatás, önfoglalkoztatás, vállalkozás
- Másodlagos – illegális alkalmaztatás, munkatevékenység
- Harmadik munkaerőpiac, gazdaság: szociális-foglalkoztatási célokból működtetett, elsődlegesen nem jövedelemtermelésre irányuló szféra